

KOOPERATİFTE TEORİ VE PRATİK

NİÇİN KOOPERATİFCİLİK ?..
NASIL KOOPERATİFCİLİK ?..

Tüm Türk ve halkının katıldığı ikinci kürsüde süvağımızda, ekonomi örgütlenmelerinin önemi künyeye sunuluyor. Ekonomik örgütlenmeler, sendika-dernek-kooperatiflerde işçi-köylü-göksül halklarının, sanayi tar. emuruları için alınacak şekilde geliştirilmiştir. Yani tamamıyla alttan gelme girişimcilik örgütleri kontrol gücünde halk inisiyatifi olarak geliştirilmelidir.

Bugüne kadar Abana'da çeşitli defalar kooperatifçilik deneyleri yapılmıştır. Bunlar ya kürsülerden sapanmıştır, ya da içinde bir-iki kişi köşeyi dönmüştür.

Özünde Türkiye'de de bu böyledir. Ancak devlet eliyle ferz zorun etmede kooperatifçiliğin önemi kaçınılmazdır. Buna göre devlet kooperatifçileri destekler, bir-kay işi köşeyi döner. Soğulan ve sömürülen yine halk olur. Neden ?.. Çünkü tabandan değil, tavandan devlet desteği ile ve gelen bir kooperatifçilik anlayışıdır bu.

Tabandan halk girişimcilik hareketi olarak doğup gelişen kooperatifçilik anlayışı ve bağlar, sömürge, ya da finans-kapitalin güdümlüne kurmaye mahkumdur.

Abana'daki tarım köylüsünün ve sanafın, ekonomide ve politikada yerini ve hakkını alabilmesi için ekonomik örgütlerde kopulmaz birliğe ulaşması için çalışmalıdır. Bu örgütlenmelerin içinde en güçlüsü üretim ve tüketim kooperatifçiliğidir. Ekonomide birlik içinde güç olan halk, politikada da birliğini koyacak, çünkü o halk özgür ve mutlu yaşamını kendi eliyle kendisi kurmaya gonairecektir.

Günümüzde geçerli olan her türlü düşüncü ve davranış işçi-köylü düşüncü ve davranışlarıdır. Bu güne kadar yurdumuzda ve yurtdışında gelişen ve gelişen işçi-köylü kooperatifçiliğine, tüm ilericiler unutulmaz, enerjili bir şekilde katkı yapmak ve bunu göksül halkla buluşturmak durumundadır.

M O T : Bilindiği gibi geçen sayıdan başlayarak "Kooperatifçilik" üzerine bir yazı dizisine başladık. Cömertler ABANA'nın bu konuda halkımıza birçoğu kazandırabilen yazılarının önemi ve değeriyle birlikte olanıdır.

YARUK TAZZAN
KONUŞUYOR.
(Bazı 1'de)

ya yeniden vapur uğramaya başlayınca, yine eski vazifemize (Denizyolları) başladık.

-Abana Sandalye Fabrikası'nın göreviniz nedir?

-1952 yılında üretime geçen Abana Sandalye Fabrikası'nın dışarı temsilciliği ve muhasebeciliğini yaptım. Kastamonu'ya bağlanan tek karayolu olan vapurların kaldırılmasıyla deniz taşımacılığının düzenlenmesi ve çeşitli nedenlerle sandalye fabrikası kapandı.

-Dernek çalışmalarınız nasıl oluyor?

-Başlangıcından beri, Abana turizmine çeşitli alanlarda katkıda buldum. 1967'den beri sahildeki turistik lokantayı yaz aylarında işletiyorum. Abana'daki hemen her dernek ve kuruluşa içinde çalıştım. CHP, Turizm Derneği, Tarım Kredi Kooperatifi,

(Devamı 3'de)

GENÇLİĞİN SESİ

GÖKMOZ DÜNYASINDA
SEVGİ

Yaruk KARA

Halklar arasında bir ayrılık gözetmek için, sevmek gerek. İnsanlar insanlığı, tamamıyla... Halkı sevmek teoride pratik olabilir. Ancak hayatın içinde (pratikte) gerektir.

Bilim ve ilim sevmeyi amaçlamıyoruz. Birliği, barışı, kardeşliği gütmüyorsak amaçta, o bilim veya ilim amacına ulaşabiliriz.

Üretimde insanlar paylarını alamıyorlarsa, neye yarar tok-bolalıdaki aşama?.. O ilim ki: sömürge katkısında bulunuyor, o bilim ki: dayanışmayı, birliği, eşitliği, zedeliyor..

Bu elbette birtakım teknoloji, teknolojiyi, diyalektik, teknolojiyi demek değildir. Bu ilim ve bilim insanlığına halklara dönük, gerçek ve yaratılmamıştır.

Sömürünce olmadı yerde barış vardır, özgürlük vardır, kardeşlik vardır, sömürünce olmadı yerde insanlık vardır, eşitlik vardır.

Gelir dağılımının eşit olmadığı, özgürlüklerin bulunmadığı bir ülkede, bir işçi, kariyer-mevki sahibi kişiye gönüllü veremez. Kısacası herkes herkeşe özgürce kullanılabilmelidir.

Güçlü sevgi, gelir dağılımının eşit ve adaletli olduğu, herkesin herkeşe özgürce kullanılabildiği yerde değerini bulur.

Halkımız marjinal istemiyor. Halkımız faaliyet terör istemiyor. Halkımız birlik, barış, kardeşlik, özgürlük, dayanışma istiyor.

Ve... Kısacası halkımız, "DEMOKRATİK HALK DÜNYASI"nın olduğu bir dünyada yaşamak istiyor. Çünkü yer çek sevgi, barış ve özgürlük orada.

(1-1-1)

M O T : Gazetemiz ABANA geçen sayıdan başlayarak "GENÇLİĞİN SESİ" köşesini açmış bulunmaktadır. Abana'da yurtsever gençliğin bu köşede buluşmasını bekliyoruz.

abana

SIYASİ GAZETE

Her Ayın
1'inde ve 15'inde Çıkar

KURULUŞU
24 Ocak 1970

ADRES
Tahsin Coşkan Cad. 42
(Telefon: 68)
ABANA

ÇIKARAN
Mehmet YILMAZ

GENEL
YAYIN YÖNETMENİ
Hayati Tahsin YILMAZ

YAZI İŞLERİNDEN
SORUMLU YÖNETMEN
İsmail Hakkı ŞENER

MERKEZ HABERCİLERİ
Necati YILMAZ
Muharrem SAKA

İSTANBUL BÜROSU
KUÇUKPAZAR
Tahsildar Sok. 5-A
(Telefon: 28 31 95)

YILLIK ABONE
Abana : 100 TL
İstanbul : 350 TL
Öteki Yerler: 200 TL
Yurt Dışı : 20 DM

DIZIĞI VE SAYFA DÜZENİ
Gökem Basımevi
(İstanbul)
BASKI
Tam Ajans

İlk sözü İsmet İnönü aldı. Gayretmülayım Lüksüne yapılan İnönü, Kırşehir'in (tekrar) vilayete haline getirilmesini istedi. Neşehir kasabasının da vilayet olması isabetli bulunduğunu anlattı.

Abana kazasının köy haline getirildiğini, omm yanındaki Bozkurt'un kasba yapıldığını bildirdi. Ve Kırşehir'in bir an vilayete haline getirilmesini arzı ettiğini söyledi.

VATAN GAZETESİ
(28 Şubat 1967)

T E A N

ABANA ASLİYE HUKUK

HAKİMİĞİNDEN

Dergi No: 1910/3

Davacı Aziz Ş. NGÜN'ün davacılar Apantı Ma. Müdürlüğü ve Belediye Başkanlığı aleyhine Mahkememizde açmış olduğu davayı davasının yapıpınan duruşmalarını, verdiğimiz arz ve karar gereğindedir:

1. Abana Merkez Mahallesi Pa - kesi Abana merkezinde vakfi Doğu - yapa yolu, Batısızcaşıl Açar Elin - dik bahçesi, Kuvveti Yaya yolu, Gü - nüç, Balık Mahallesi ile çevrili

2. Abana Yukarı Abana merkezinde kalan Postası mekinde vakfi Doğu - sıfıkolmet Ali Açar, vereseleri tar - ları, Kütanı Hamdi Yücel vereseleri - ri tarları ve Risvan İhsan Abana tarları, Güneşli Hacısınan oğlu veres - eleri, tarları, Kuvveti yol ile çev - rili.

3. Abana Yukarı Abana merkezinde kuru yapa mevkinde vakfi Doğu - sıfı kolmet Ali Açar, Batısızcaşıl Pa - tika yol ile çevrili, Güneş ve Ku - neş, Hacısınan oğlu Mehmet veres - eleri tarları ile çevrili gayri - menkullerin davacı adına tapuya tesvii edilmiş olmakla bu bağın - ma hususunda hak idda edenlerin emri ilan tarihinden itibaren A - bana Asliye Hukuk Mahkemesinin

1967/77 esasında kayıtlı ve du - ruşması 13.10.1968 tarihine mu - tlik bulunan dava dosyasının murat emirleri MK.nin 639. maddesi gereğince ilanen duy - rudur.

YAZILARINIZI
İSTANBUL
BÜROMUZA
YOLLAYINIZ

İnönü Gençlerbirliği, Sehir Ku - lübü başkanlıklarında bulundum. 1968'de Kaymakam Yücel Tür - ken ile beraber Enaf Kafalio Ko - operatifi'ni kurduk. Yakın zaman - na kadar yönetim kurullarında çalıştım. Başkan, Terzi Naci Er - gin'di. Şimdi başkanlığı ben ya - pıyorum. Bugün, ortaklarımız 6,5 milyon kredi dağıtabilen bi - yük bir kuruluştur. Birçok sa - maklarımız bu kredilerden yarar - lanarak iş sahibi oldular. Abana' - da ticaret yeniden canlandı. Halk Bankası'nın Abana'da açılması için de çok çaba gösterdim.

-Yakabası Kooperatifi ve A - zacı İşletme Kooperatifi de var Abana'da.

-Büdenbire akla gelmiyor hepki. Evet, Ağaç İşletme Kooper - atifinin muhasebe işlerine baktım. Yakabası Kooperatifi'ne de bak - tım. Belediye Başkan Yardımcı - sı, Belediye Meclisi Üyeliği, Be - lediye Encümeni (Yücel) de yaptım. İçelik kalkınca, Abana'nın an - lisi degerlerinde çeşitli dernek ve kuruluşlarda görev olarak Abana' - ya büyük yararlar sağladık. Hal - kevi çalışmalarımda bulundum. Sporun anlamadığını halde, o - nun dahi yapmasını için Abana Gençlerbirliği'nin Başkanlık gö - revini bana işlerim arasında sı - rıdımın. Makazeri Sütkü Usta'yı sekreter yaparak, maçlarda iyi kasalar topladık. Herkes giriyor bu dernekçilik işlerine. Baraklı - larımız derneklerden hazırlan - yılık toplantılarını bile yapmadan ortadan silindi.

-Şimdi ne yapıyorsunuz?

-Ben, iki yıl önce Sosyal Sigortalar'dan emekli oldum. Ca - nun ekledikçe, Ofilim Sevinç'in fizyoterapisine yardım ediyorum. Yazları yine lokantadayım. Bu arada bazı kişilerim muhasebe işlerine bakıyorum. Defter tutu - yorum.

-Sizin zamanınızla gerek A - bana turizmde gerekse öteki alanlarda bir 'gözetimin çalışması seferberliği' vardı. Bugün Aba - nanda bu çalışığı gözüyorsunuz. Sizde bunun nedenleri nelerdir?

-Abana 1958'de devletçe ce - zalandırıldı, dışardaki Abanalı - lar da Sayın Sabri Teğlinin ö - nerisinde örgütlendiler. Abana' - ya turist göndermeye başladılar. Halk, evlerinin bir bölümünü pan - syon'a çevirdi. Bu yolla epiece gelin sağlanıyordu. Turizme iyice bağlanmıştık. Kasabada 350'ye yakın yatak vardı. Ankara'dan Şark Reklam'ın 125 kişilik grup - ları turist yolladığı günler oldu. Aynı zamanda Limasolta Naci' - nin iki ay süreyle 100'lerden 200 öğrencisi gelmişti. Öteki parken de gelenler de yer bulabiliyor - duk. Abana 1968'de yeniden içi - ci olunca, pansiyonlar azaldı. Halk, gelmesini turizm yerine, şödeki memurların verdiği kiralarından sağlamaya başladı. Gelen turist - ler yatak bulamazınca, başka yerlerde tatil yapmaya başladılar. Bunun yanında ulaşımın da du - renmesi olduğu turizmimizi periletti.

-1'ki Kâzım Ağabey, Abana turizmi yeniden nasıl canlan - dirabiliriz?

-Ötes modern bir otel iht - yacımız var. Şimdi,ki, yüme havuzu için imkan karşıyor. Yolu da devlet yapıyor. Otel başlıca sorun. Yatacak yer olma -

(Bağın 4'üde)

ABANA'DAN MEKTUP

(Bağ 1'de)

Yoksa birli sağda gördükleri için mi ilgileniyor bu arkadaşlarımız? Abana'nın tek gazetesi olduğumuzdan, çağdaş görüşler dışında, orta sağdan en sola kadar tüm görüşlerin sayfalarımızda yansması yanlıştır. Tek görüş, tek düşünüş çevresinde birlik olma'yı başlatmak sayarız. "Esnek"liğimiz bu düşünceden kaynaklanıyor. Sol görüşü içeren yazılar kapatılmadık sayfalarımızı. Yalnızca, genç arkadaşlarımız, olan bir kuvuşturmaya karşı uyandı. Yine uyarıyoruz: 1.000'nin üzerinde bandın bu gazetenin her sayfa 3-4 bin kişinin elinde dolaşır. Ama bu sayının çoğunluğu "kim ölmüş-kim kalmış" haberleriyle yetinir. Diğer yazılarını okuyanların sayısı sadece 100'ü geçmez. Çoğu kez bir yazı yazanlar birbirimizi okuyor. Kuşkusuz, köle kırk yazarak bir de Sıvı okur yazılmaması 100 kişiye bir bildiri ulaştırmak için istiklalimize girmeyi göze almak kabarmamak değildir. "Biz, gerçekleri halka anlatarak halkın ahlak ve pesimaden gelir" yanığıyla yola çıkarlar, peşlerinden kimsenin gelmediğini görmüşlerdir. Halk, kendilerinden olmayan, düzenlerini değıştirmek için "boş" olarak değıştendiriyor. İçtenlik istiyor. Yaşantılarına katılmalarını istiyor. Sözelemler, Abanalı olarak kalıpların köylere arkadaşları var. Köyden gelecek bir konuşmayı iş - layabilecek kaç kişi çıkar içimizde? Ya da kaç kişi köyde bir arkadaşında bir gece kalmayı göze alabilir? Etkiler kuramaz bu ilişkiler. Gençlerimiz kurabilir mi? Sarın - yoruz. Abana ortaokulu ve lisesinde, köy ilkokullarını bi - liren öğrencilerden bir tanesinin bile okumadığını ne - deni nedir?

İstanbul'da ve yurt dışında bulunan köy kökenli Abanalardan büyük paralar gıcığıcı olduğu çıktı. Yarı - köylü elektiklanınca, sanayi kuruluşlarının köylere doğru - da kayması kaçınılmaz olacaktır. O zaman köy-kent ayrımı azalacak ve liter istemler kurulacaktır ilişkiler.

Son sayılarımızda, yazı kitiği nedeniyle, ilkelimizin dışına çıkarak çevresel olmayan konulara yer vermiş - başladık. Kimi tutunlarımızın boş çıktığı oldu.

Giderlerimizi düşmeden arıyor. Bir aylık dergi ve baskı giderimiz 25 bin liranın üzerine çıktı. Ayrıca, yurt dışında bulduğumuz sürce, gazetesinin elimize geç - ması nedeniyle "gazete çıktı mı?", "yazılar ulaştı mı?", "gazete geldi mi?", "konularında Salim Yılmaz'la benim birbirimizle ve İstanbul'la yaptığımız telefon konuşma - larının son bir yıldır aylık faturası 5 bin TL'ni geçer. Çok bu - yük ekşilik ve yanlışlıklarımız olmasına karşın, dergiyi ken - dimiz yaparak, giderlerimizi biraz düşürülebiliyoruz. Özetli bırakıp klasik yöntemle dönsük, oldukça zıralacak giderimiz. Ama özet yönteminin geleceği aydın. Küçük bir dergi makinemizi geçen yaz Abana'ya getirerek, birkaç sayımızı burada dirdik. Şimdi, özet yönteminin küçük baskı makineleri de çıktı. Amacımız, kullandığımız çok yalın olan bu baskı makinelerinden bir tane edinerek, Abana'da dizi barmaktır gazeteyi. Fotoğraf ve resim de basabiliyor bu yeni makineler. Hem de filmiye, klipsiye gerek duymadan. Örneğin Abana'da birkaç saniyede fotoğraf veren bir makineyle (polaroid) çekilen bir fotoğraf, çeki - liğinden birkaç dakika sonra, hiç bir özel işlem gerekmeden baskıya girebilecek. O zaman ayda iki yerine daha - sık aralıkla çıkabileceğiz. Ama Abana'da kimlere güvenip de kurabileceğiz bu kuruluşu?

Abanamız, işleme özen duyanların uygulaması alanı bulamadığı sayılı kendiler aramızdadır. Ve de Türk demokrasi - yamızında seçkin bir yerimiz var. Ne ki, bugünkü suskun - luğumuz süreyle, turizmde uğradığımız yeniliğin bu alana da yayılması olasılığı söz konusudur.

25 bin liranın üzerinde aylık gideri karşı - layabiliyoruz okurlarımız? Son zamandaki yazıları ola - bılığımızı sanmıyoruz. Kendi yazılarımızda da "döndürmek istemiyoruz sayfaları. Ama bu kur döngüsü alatacağımız umudundayız. Umudumuzu tümüyle yitirdiğimiz an, son verebiliriz Abana'nın tek ve ileriye dönsük bu gazetesinin yayınına. Dergi makinemizi elden çıkarınca da, herde yeniden yayına başlama yürekliliğini kendimizde bulsak bile, yine özet yönteminin sürdürmek çok zor olur.

Bu yazıyı dergi makinemizde geçerken, 6 gün önce (1 Ağustos) çıkanla beraber son üç sayının elimde geçmediğini İstanbul'a bildirdimce, telefonun öteki ucundaki ses şu kazıdığı verdi:

"Sen oradan doğru bağırıp çağırıyorsun ama, bur - da herkesin işi gücü var..."

Bunun de özimize gücümüz hakacağımız zamanın yakın olmaması dileğiyle.

Hayati Tahsin Yılmaz

